

«Շտիգեն»

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՍԲ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2023թ.

ԵՐԵՎԱՆ 2024

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Սեվական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	9
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

23.09.2024թ.
N032422

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

Քեյթեր Թյուլի Արմենիա՝ ՓԲԸ

Գլխավոր տնօրեն

Վահե Գևորգյան

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒՂԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Շահիզեն» ՄՊԸ մասնակցին

Գարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «Շոիզեն» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության (հետագայում՝ «Ընկերություն») և նրա դուստր բնկերությունների (հետագայում՝ «Ծումք») համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթացությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր եզրանքներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ծումքի ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքներն ու դրամական հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Գարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ՄՄՄ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄՂ-ի Վարքագիրը) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեր կողմից կատարված աուդիտի արդյունքները և համապատասխան աուդիտորական ազատագրվածքներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

ADVISORY · ASSURANCE · ACCOUNTING · TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Ղեկավարության և կառավարման օդակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Խմբի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՏՀՄՍ-ների համապատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ կապատակով ղեկավարությունը տահմանում է աներաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք զերծ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առկա խաթարները բացահայտելու, ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Խումբը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը, կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածներից:

Կառավարման օդակներում ներգրավված անձինք պատասխանատու են Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստագումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՍ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցրած կարող են ազդել այս ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կազմաճարտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք.

- Բացահայտում և գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, վաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Հնկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատություն սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Խմբի անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր

ADVISORY • ASSURANCE • ACCOUNTING • TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, աուդիտորը չի կարող երաշխավորել, որ ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները չեն կարող հանգեցնել նրան, որ խումբը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:

- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և լուրջանկությունը, ներառյալ բացահայտումները, և արդյոք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ խմբի ֆինանսական տեղեկատվության կամ գործունեության վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատվություն ենք կրում աուդիտորական աշխատանքների ուղղորդման, վերահսկման ու կատարման համար: Մենք վրովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցում ենք կատարման օրակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորած շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

Աուդիտոր

Սեդրակ Բաղալյան

ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՄ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ման.	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Հումույթ	5	6,144,556	4,621,511
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(4,872,029)	(3,693,236)
Համախառն շահույթ		1,272,527	928,275
Իրացման ծախսեր	7	(515,206)	(303,236)
Վարչական ծախսեր	8	(725,508)	(511,796)
Այլ եկամուտ	9	134,108	115,649
Այլ ծախսեր	10	(40,428)	(99,571)
Գործատեմական շահույթ		125,493	129,322
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/(վնաս), զուտ		(34,470)	24,864
Ֆինանսական ծախս, զուտ	11	(47,870)	(34,004)
Ասոցիացված կազմակերպության վնասի բաժին		-	(150)
Շահույթ մինչև հարկումը		43,153	120,032
Շահութահարկի գծով ծախս	12	(4,480)	(31,723)
Զուտ շահույթ		38,673	88,309
Այլ համապարփակ եկամուտ		-	-
Այլ համապարփակ արդյունք		-	-
Ընդամենը համապարփակ արդյունք		38,673	88,309

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՍՐՔԱՏ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Շաճ.	2023թ.	մնացորդում 2022թ.
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	13	390,344	137,879
Ոչ կյուրակալ ակտիվներ		4,393	8,311
Ժամկետային ավանդներ	18	64,497	5,021
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	30,307	12,798
Ներդրումներ չկապակցված կազմակերպություններում	15	26,322	15,972
Տրամադրված փոխառություններ		37,988	-
Շտամներ ոչ ընթացիկ ակտիվներ		553,851	179,981
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	16	1,416,629	1,356,900
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	17	1,068,013	1,005,210
Շահութահարկի գծով		3,506	-
Տրամադրված փոխառություններ		10,753	16,370
Ժամկետային ավանդներ	18	5,505	43,041
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	19	10,000	10,000
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	20	10,113	10,287
Շտամներ ընթացիկ ակտիվներ		2,524,519	2,441,808
Շտամներ ակտիվներ		3,078,370	2,621,789
Սևփական կապիտալ և պարտավորություններ			
<i>Սևփական կապիտալ</i>			
Կանոնադրական կապիտալ	21	50	50
Կուտակված շահույթ		190,233	156,196
Չվերահսկվող բաժնեմաս		(1,253)	(1,279)
Շտամներ սևփական կապիտալ		189,030	154,967
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	22	849,818	279,066
Վարձակալության գծով պարտավորություն		59,730	-
Շտամներ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		909,548	279,066
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	22	348,987	280,739
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	23	1,613,230	1,885,230
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		-	21,787
Վարձակալության գծով պարտավորություն		17,575	-
Շտամներ ընթացիկ պարտավորություններ		1,979,792	2,187,756
Շտամներ սևփական կապիտալ և պարտավորություններ		3,078,370	2,621,789

[Signature]
 Պրոֆիլա Բենտադրինգ ՍՊԸ-ի
 ներկայացուցիչ՝ Տիգրան Գասպարյան
 Գլխավոր հաշվապահ

23 սեպտեմբերի 2024թ.

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱԴՐՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՄԲՐՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Կանոնադրական կապիտալ	Կուտակված շահույթ(վնաս)	Զվերահսկվող բաժնեմաս	(նազար զրամ) Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.	50	67,378	(770)	66,658
<i>Համապարփակ եկամուտ</i>				
Տարվա շահույթ	-	88,818	(509)	88,309
Ընդամենը համապարփակ արդյունք	-	88,818	(509)	88,309
<i>Կապիտալում ուղղակիորեն գրանցված գործարքներ սեփականատերերի նկատմամբ</i>				
Շահարաժիհներ	-	-	-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի նկատմամբ	-	-	-	-
<i>Փոփոխություններ չվերահսկվող բաժնեմասում</i>				
Ներդրումներ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	50	156,196	(1,279)	154,967
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	50	156,196	(1,279)	154,967
<i>Համապարփակ եկամուտ</i>				
Տարվա շահույթ	-	38,647	26	38,673
Ընդամենը համապարփակ արդյունք	-	38,647	26	38,673
<i>Կապիտալում ուղղակիորեն գրանցված գործարքներ սեփականատերերի նկատմամբ</i>				
Շահարաժիհներ	-	(4,610)	-	(4,610)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի նկատմամբ	-	(4,610)	-	(4,610)
<i>Փոփոխություններ չվերահսկվող բաժնեմասում</i>				
Ներդրումներ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	50	190,233	(1,253)	189,030

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱԹՄԲՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2023թ.	(նախորդ տարի) 2022թ.
Տարվա շահույթ	38,673	88,309
Ճշգրտումներ		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	62,674	38,058
Դերիտորական պարտքերի պահուստի աճ/(հակադարձում)	(51,835)	62,510
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրում	(70,995)	(86,007)
Հիմնական միջոցների օտարում	21,568	4,439
Ֆինանսական ծախս/(եկամուտ), զուտ	47,870	34,004
Հատկացումներ արձակուրդայինի պահուստին	53,210	28,332
Երաշխիքային սպասարկման գծով պահուստի աճ	13,153	-
Շահութահարկի գծով ծախս	4,480	31,723
Փոխարժեքային տարբերություններից վնաս/(օգուտ)	34,470	(24,864)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	153,268	176,504
Փոփոխություններ		
Պաշարներում	(59,729)	91,203
Առևտրային և այլ դերիտորական պարտքերում	(42,237)	(517,279)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերում	(356,694)	335,004
Գործառնական գործունեությունից/(գործունեության համար օգտագործված) դրամական միջոցների հոսքեր	(305,392)	85,432
Վճարված շահութահարկ	(20,813)	(30,503)
Գործառնական գործունեությունից/(գործունեության համար օգտագործված) դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(326,205)	54,929
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(261,328)	(98,656)
Ներդրումներ չկապակցված կազմակերպություններում	(10,350)	(8,239)
Փոխառությունների տրամադրում	(32,371)	(12,920)
Ավանդների (ներդրում)/ հավաքագրում	(21,940)	(48,062)
Ստացված շահաբաժիններ	-	24,619
Ստացված տոկոսային եկամուտ	27,898	6,537
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(298,091)	(136,721)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված վարկեր, զուտ	740,084	77,642
Տոկոսների վճարում	(98,825)	(40,541)
Շահաբաժինների վճարում	(4,610)	-
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	636,649	37,101
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ	12,353	(44,691)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(12,527)	(1,554)
Դրամական միջոցները տարեկզբի դրությամբ	10,287	56,532
Դրամական միջոցները տարեվերջի դրությամբ	10,113	10,287

ՀԱՄԱՄԻՐՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ՍԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

1. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԼՎԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են «Շտիգեն» ՍՊԸ-ի (հետագայում՝ «Ընկերություն») և նրա դուստր ընկերությունների՝ «Էներքս» ՓԲԸ-ի, «Անդրոն» ՓԲԸ-ի և «Շտիգեն Ըղվայրի» ՍՊԸ-ի (բոլորը միասին հետագայում՝ «Խումբ») ֆինանսական հաշվետվությունները :

«Շտիգեն» ՍՊԸ-ն հիմնադրվել է 2011թ-ին Հայաստանի Հանրապետության օրենքների ներքո՝ 22 քաղաքացի Հայկ Վալերիկի Շեկյանի կողմից: Ընկերության գրանցման հասցեն է՝ 0033, 22 ք. Երևան, Վիկտոր Համբարձումյան 119, քն 23:

Ընկերության գործունեության հիմնական նպատակը խնայող և անվտանգ արևային էներգետիկ համակարգերի կառուցումն է: Ընկերությունը նախագծել, կառուցել և սպասարկում է տարածաշրջանի խոշորագույն արևային ջերմային կայանը (Grand Sport), ինչպես նաև Հայաստանի խոշորագույն արևային էլեկտրակայանները (Green Energy, ArSun, Solar 5):

Դուստր կազմակերպությունները հիմնադրվել են 2021թ. 22 օրենքների ներքո: Ընկերությանն են պատկանում «Էներքս» ՓԲԸ-ի և «Անդրոն» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի 90% և «Շտիգեն Ըղվայրի» ՍՊԸ-ի բաժնեմասի 51%: Ընկերությանն են պատկանում նաև Շտիգեն Վեչուրս ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի 30%: Վերջինս դասակարգվել է որպես Ընկերության ասոցիացված կազմակերպություն:

2. ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ

2.1 Համապատասխանություն

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից հրապարակված՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Զափման հիմունքներ

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի սկզբունքով:

2.2 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն Ընկերության գործառնական արժույթն է և որով ներկայացվում են այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կտրացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.3 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Գնահատումները և վերջիններիս համար հիմք հանդիսացող ենթադրությունները

հիմնված են պատմական փորձի և այլ տարրեր գործոնների վրա, որոնք ողջամիտ են համարվում՝ էլենելով այդ պահին առկա գիտելիքներից: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և վերջիններիս համար հիմք հանդիսացող ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են վերանայման ժամանակաշրջանում, եթե գնահատումները ազդեցություն ունեն միայն այդ ժամանակաշրջանի վրա: Եթե ազդեցությունը վերաբերում է ընթացիկ և ապագա ժամանակաշրջաններին, ապա վերանայումները ճանաչվում են ինչպես ընթացիկ, այնպես էլ ապագա ժամանակաշրջաններում:

Առավել մեծ դատադրություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին համար, բացահայտված են ստորև.

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության փաստացի ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն փոխվել:

Պահում. Անհուսալի ու կասկածելի պարտքերի պահուստ

Խումբը վերանայում է իր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը՝ դրանց վերականգնելիության ապացույցներ հայտնաբերելու համար: Այդպիսի ապացույցը ներառում է հաճախորդի վճարումների հաշվառումը և հաճախորդի ընդհանուր ֆինանսական դիրքը: Եթե առկա են պարտքի չվերականգնման հայտանիշեր, ապա հաշվարկվում է փոխհատուցվող գումարը և ձևավորվում է պահուստ՝ համապատասխան անհուսալի և կասկածելի պարտքերի համար: Պահուստի գումարը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում: Կարկային ռիսկի ուսումնասիրությունը շարունակական գործընթաց է, և պահուստի գնահատման համար կիրառվող մեթոդաբանությունն ու ենթադրությունները պարբերաբար վերանայվում են և համապատասխանաբար ճշգրտվում:

Հնացած և դանդաղ շրջանառելի պաշարների պահուստ

Խումբը ուսումնասիրում է իր պաշարների գրասումները՝ դրանց վաճառելիության և օտարման պահին իրացման գուտ արժեքի վերաբերյալ ապացույցներ գտնելու համար: Հնացած և դանդաղ շրջանառելի պաշարների պահուստը հիմնվում է ղեկավարության նախկին փորձի վրա՝ հաշվի առնելով պաշարների արժեքը, ինչպես նաև պաշարների յուրաքանչյուր դասի խմբաբանակի շարժը և մակարդակը:

Պահուստի գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Պաշարների իրացման գուտ արժեքի դիտարկման գործընթացը շարունակական է, և հնացած ու դանդաղ շրջանառելի պաշարների պահուստի գնահատման համար կիրառվող մեթոդաբանությունն ու ենթադրությունները պարբերաբար վերանայվում են և համապատասխանաբար ճշգրտվում:

3. ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հետևյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողաբար կիրառվել է սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր տարիների համար և Խմբի ֆինանսական վիճակի ներկայացման ժամանակ: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է Խմբի բոլոր ընկերությունների կողմից:

3.1 Համախմբման հիմքերը

Ղուսար ընկերություններն այն կազմակերպություններն են, որոնք վերահսկվում են Խմբի կողմից: Վերահսկողությունն առկա է, երբ Խումբը կարող է ղեկավարել կազմակերպության գործունեության ֆինանսական և գործառնական քաղաքականությունը՝ նրա գործունեությունից օգուտ ստանալու համար:

Տարվա ընթացքում ձեռք բերված կամ օտարված դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվություններն ընդգրկված են Համախմբված համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ սկսած վերահսկողության սահմանման ամսաթվից մինչև վերահսկողության դադարեցման ամսաթիվը: Ներխմբային հաշվեկշիռները և ներխմբային գործարքներից չիրացված եկամուտներն ու ծախսերը դուրս են հանվում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ:

Անիրաժեշտության դեպքում ճշգրտումներ են արվում դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվություններում՝ դրանց քաղաքականությունները Խմբի այլ անդամների կողմից կիրառվող քաղաքականությանը համապատասխանեցնելու համար:

3.2 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը սովորական գործունեության ընթացքում տրամադրված ապրանքի և ծառայությունների համար ստացվելիք գումարն է և չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցումների իրական արժեքով՝ հանած զեղչերը և վաճառքի հետ կապված հարկերը: Խմբի կողմից ստացված հասույթի ճանաչումը կատարվում է հետևյալ հիմունքով.

Ապրանքի վաճառք

Ապրանքի վաճառքը ճանաչվում է ապրանքի սեփականության հետ կապված էական ռիսկերը և սեփականությունից ստացվող օգուտները հաճախորդին փոխանցելուց հետո, ինչը սովորաբար տեղի է ունենում, երբ Խումբը վաճառում կամ առարում է ապրանքը հաճախորդին, հաճախորդն ընդունում է ապրանքը, և համապատասխան դեբիտորական պարտքի հավաքագրելիությունը հիմնավորված է:

Ծառայությունների մատուցում

Ծառայությունների վաճառքը ճանաչվում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, որում ավարտվել է ծառայությունների մատուցումը ըստ առանձին գործարքի, ինչը գնահատվում է որպես փաստացի մատուցված ծառայության և մատուցվող ամբողջ ծառայության հարաբերակցություն:

3.3 Ֆինանսական եկամուտ և ծախս

Ընկերության ֆինանսական եկամուտներն ու ծախսերը կազմված են հետևյալից.

- Տոկոսային եկամուտ
- Տոկոսային ծախս
- Ֆինանսական ակտիվների ու ֆինանսական պարտավորությունների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող զուտ օգուտ կամ վնաս

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը անմիջականորեն վերագրելի փոխառության ծախսումները այդ ակտիվի արժեքի մասն են կազմում (կապիտալացվում են):

3.4 Աշխատակիցների վարձատրություն

Աշխատավարձերը և աշխատողների այլ հատուցումները չափվում են չգեղչված հիմունքով և ծախսագրվում են այն ժամանակաշրջանում, որում համապատասխան ծառայությունը մատուցվել է:

3.5 Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից սարքեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը, 2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 404.79 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 447.90 ՀՀ դրամ (2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 393.57 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 420.06 ՀՀ դրամ): Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով (հաշվարկվում են օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը), բացառությամբ իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների, որոնք վերահաշվարկվում են իրական արժեքի չափման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

3.6 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Մեխանական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսերը, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապաստեղակայման և քանդման ծախսերը, տեղանքի վերականգնման ծախսերը և փոխառության կապիտալացված ծախսումները: Ձեռքբերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մասը, կապիտալացվում է որպես այդ սարքավորման մաս:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում որպես այլ եկամուտ/ծախս:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները ճանաչվում են հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում, եթե հավանական է, որ այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն, իսկ արժեքը կարող

է արժանահավատորեն չափվել: Փոփոխարինված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Հիմնական միջոցի առօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման հանձնելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմնվելով ակտիվի սկզբնական արժեքի վրա՝ հանած դրա գնահատած մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների միավորի յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այդ մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը, բացառությամբ միջազգային բեռնափոխադրումների համար օգտագործվող փոխադրամիջոցների, որոնց մաշվածությունը ճանաչվում է թողարկված միավորների մեթոդով՝ համաձայն յուրաքանչյուր շահագործված կիրմետրի: Հողատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվառվում:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Մեքենաներ և սարքավորումներ	-5 տարի
Արտադրական տնտեսական գույք	-5 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	-8 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	-1 տարի

Մաշվածության հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և, անհրաժեշտության դեպքում, ճշգրտվում:

3.7 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Հնկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Չեստագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ դրանք մեծացնում են համապատասխան ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելուն պես:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում, սկսած դրանց օգտագործման համար մատչելի լինելու ամսաթվից, քանի որ այդ մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 10 տարի:

Ամորտիզացիայի հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտին և, անհրաժեշտության դեպքում, ճշգրտվում:

3.8 Պաշարներ

Պաշարները չափում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից եվազագույնով: Պաշարների սկզբնական արժեքը հաշվարկվում է միջին կշռված արժեքի սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռքբերման ծախսումները, արտադրական կամ փոխարինման ծախսումները և դրանք ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումները: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում սկզբնական արժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը:

Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար ծախսումները:

3.9 Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9-ը ներառում է ֆինանսական ակտիվների երեք հիմնական դաս՝ անորտիզացված արժեքով չափվող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ: ՖՀՄՍ 9-ով նախատեսված ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը որպես կանոն հիմնված է այն բիզնես մոդելի վրա, որի շրջանակներում կատարվում է ֆինանսական ակտիվը, և դրանական միջոցների հոսքերի պայմանագրով նախատեսված այդ ակտիվին վերաբերող բնութագրերի վրա: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ աղևս չեն գործում ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված միևյն մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվների, փոխառությունների և ղեքիտորական պարտքերի և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների դասերը: ՖՀՄՍ 9-ը մեծամասամբ պահպանում է ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և չափման համար գործող ՀՀՄՍ 39-ի պահանջները:

ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումն էական ազդեցություն չի ունեցել ֆինանսական պարտավորություններին վերաբերող խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

Ճանաչում և սկզբնական չափում

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում դրանց առաջացման օրը: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում, երբ Խումբը դառնում է գործիքի պայմանագրային դրույթների կողմ:

Ֆինանսական ակտիվի (եթե այն առևտրական դեբիտորական պարտք չէ, որը չի պարունակում էական ֆինանսավորման բաղկացուցիչ) կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով՝ գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող միավորի համար, գործիքի ձեռքբերմանը կամ թողարկմանն ուղղակիորեն վերազբելի գործարքի հետ կապված ծախսումները: Էական ֆինանսավորման բաղադրիչ չպարունակող առևտրական դեբիտորական պարտքի սկզբնական չափումն իրականացվում է գործարքի գնով:

Դասակարգում և հետագա չափում

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես անորտիզացված արժեքով չափվող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ պարտքային ներդրումների համար, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային ներդրումների համար, կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը փոխում է ակտիվների կատարման իր բիզնես մոդելը, որի դեպքում բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց վրա ազդում է այդ փոփոխությունը, վերադասակարգվում են բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրը:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքագրելու համար և

- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված սուկուսների վճարումներ:

Առևտրական նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը կարող է անդառնալիորեն որոշել ներկայացնել ներդրման իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք դասակարգված չեն որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ինչպես ներկայացված է վերը, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Այս ակտիվները ներառում են բոլոր ածանցյալ ֆինանսական ակտիվները: Սկզբնական ճանաչման պահին Խումբը կարող է անդառնալիորեն նախատեսել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափման պահանջները, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանա:

Ֆինանսական ակտիվներ – Բիզնես մոդելի գնահատում

Խմբի պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակներում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեության կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Գնահատման ժամանակ դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունն ուղղված է պամանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների մարման ժամկետների համապատասխանեցմանը համապատասխան պարտավորությունների մարման ժամկետներին կամ դրամական միջոցների ակնկալվող արտահոսքին, կամ դրամական միջոցների հոսքերի իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով:

- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Խմբի ղեկավարությանը:

- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ֆինանսական ակտիվներն) արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:

Ֆինանսական ակտիվների փոխանցումը երրորդ կողմերին այնպիսի գործարքներում, որոնք չեն բավարարում ապահանջման պայմանները, չի դիտարկվում որպես վաճառք այս նպատակի համար, և Խումբը շարունակում է ճանաչել ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակների համար կամ կառավարվում են և որոնց ստեղծած արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվներ – Գնահատում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ

Այս գնահատման ելակետերի համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ կապված այլ հիմնական ռիսկերի և ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելության ռիսկի և վարչական ծախսերի), ինչպես նաև շահույթի մարժայի հատուցում:

Գնահատելիս, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, խումբը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այստեղ ներառվում է այն գնահատումը, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների ժամկետը կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը: Այս գնահատումն իրականացնելիս խումբը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների գումարը կամ ժամկետները,
- վաղաժամկետ մարման և գործողության ժամկետի երկարաձգման պայմանները:

Վաղաժամկետ մարման պայմանը համապատասխանում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարում հանդիսանալու չափանիշին, եթե վաղաժամկետ մարման գումարը, ըստ էության, իրենից ներկայացնում է մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների չվճարված գումարները, որոնք կարող են ներառել լրացուցիչ ողջամիտ հատուցում պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման համար: Բացի այդ, պայմանագրի անվանական արժեքի գելչով կամ հավելավճարով ձեռքբերված ֆինանսական ակտիվի համար վաղաժամկետ մարում թույլատրող կամ պահանջող պայմանն այն գումարի չափով, որն, ըստ էության, իրենից ներկայացնում է պայմանագրի անվանական արժեքը գումարած հաշվեգրված (սակայն չվճարված) պայմանագրային տոկոսները (կարող են ներառել լրացուցիչ ողջամիտ հատուցում պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման համար), դիտարկվում է որպես նշված չափանիշին համապատասխանող, եթե վաղաժամկետ մարման պայմանի իրական արժեքն էական չէ սկզբնական ճանաչման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներ – Հետագա չափում, շահույթ և վնաս

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
Այս ակտիվները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Ամորտիզացված արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորստի չափով: Տոկոսային եկամուտը, փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող շահույթը և վնասը և արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ – Դատակարգում, հետագա չափում, շահույթ և վնաս

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող: Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե այն դասվում է առևտրական ելակետերով պահվող գործիքների դասին, հանդիսանում է ածանցյալ գործիք կամ նախատեսված է որպես այդպիսին սկզբնական ճանաչման պահին: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով, իսկ դրանց գծով գուտ շահույթը և վնասը, ներառյալ՝ տոկոսային ծախսը, ճանաչվում են շահույթում կամ

վնասում: Այլ ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տոկոսային ծախսը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող շահույթը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած շահույթը կամ վնասը նույնպես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոխվում են, Խումբը գնահատում է, թե արդյոք փոփոխված ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ՝ իրական արժեքով:

Խումբն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, թե արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինող ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերից: Խումբը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը քանակական և որակական գործոնների հիման վրա հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խումբը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

- Խումբը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է ելնելով հետևյալ որակական գործոններից.
- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
 - գրավի կամ ապահովվածության աղ միջոցների փոփոխություն:

Եթե ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող փոփոխված ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր չեն, փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը: Այս դեպքում, Խումբը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտումից առաջացող գումարը ճանաչում է որպես փոփոխության գծով շահույթ կամ վնաս՝ շահույթի կամ վնասի կազմում: Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը վերահաշվարկվում է որպես ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղչված, վերանայված կամ փոփոխված պայմանագրային դրամական միջոցների ներկա արժեք: Ցանկացած կրած ծախսերը կամ վճարված վճարները ճշգրտում են փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում են փոփոխված ֆինանսական ակտիվի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պայմաններով պարտավորության գծով դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով: Սարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե փոփոխությունը (կամ փոխարինումը) չի հանգեցնում ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչմանը, Խումբը կիրառում է այն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, համաձայն որի ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, երբ փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման, այսինքն, Խումբը ճանաչում է փոփոխության (կամ փոխարինման) արդյունքում առաջացող ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի ճշգրտումը շահույթում կամ վնասում փոփոխության (կամ փոխարինման) ամսաթվի դրությամբ:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների գծով դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունները չեն համարվում փոփոխություն, եթե հանդիսանում են գործող պայմանագրային պայմանների արդյունք:

Խումբն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Խումբը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման պայմանի ավելացում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմանների համաձայն դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ՝ վճարված վճարները (առանց ստացված վճարների)՝ զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության գծով մնացած դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե պարտքային գործիքների փոխարինումը կամ վերջիններիս պայմանների փոփոխությունը հաշվառվում է որպես մարում, ապա ցանկացած կրած ծախսերը կամ վճարված վճարները ճանաչվում են որպես մարումից շահույթի կամ վնասի մաս: Եթե փոխարինումը կամ պայմանների փոփոխությունը չի հաշվառվում որպես մարում, ապա ցանկացած կրած ծախսերը կամ վճարված վճարները ճշգրտում են պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում են փոփոխված պարտավորության գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքներն այլախի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում, Խումբը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բո-բոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում վերահսկողությունը ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ:

Խումբն իրականացնում է գործարքներ, որոնց շրջանակներում փոխանցում է ֆինանսական միճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված կամ բոլոր, կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Խումբը նաև ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, որի դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչման ժամանակ մարված հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ՝ փոխանցված ոչ դրամային ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ գումարով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում միայն այն դեպքում, երբ Խումբն ունի գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

3.10 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ կյուրթական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն անորոշիվագրվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրագործությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գույք գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բաց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

ՖՀՄՍ 9-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված «կրած վնասի» մոդելը «սպասվող պարտքային վնասի» մոդելով: Արժեզրկման նոր մոդելը կիրառելի է անորոշիվագրված արժեքով չափվող ֆինանսական

ակտիվների, պայմանագրային ակտիվների, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքներում ներդրումների, սակայն ոչ բաժնային գործիքներում ներդրումների համար: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ պարտքային վնասն ավելի շուտ է ճանաչվում, քան պահանջվում էր ՀՀՄՍ 39-ով:

ՖՀՄՍ 9-ի արժեզրկման մոդելի գործողության ոլորտում գտնվող ակտիվների համար սովորաբար ակնկալվում է, որ արժեզրկումից կորուստները կաճեն և կդառնան առավել փոփոխական:

Խումբը ճանաչում է սպավող պարտքային վնասի գծով պահուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար:

Խումբը չափում է վնասի գծով պահուստը ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար գումարի չափով.

- (i) պարտքային արժեթղթեր, եթե որոշվել է, որ դրանք ունեն ցածր պարտքային ռիսկ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- (ii) այլ պարտքային արժեթղթեր և բանկային հաշիվների մնացորդներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը (օրինակ, ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի ընթացքում պարտականությունների չկատարման ռիսկ) էականորեն չի աճել սկզբնական ճանաչման պահից:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների վնասի գծով պահուստը միշտ չափվում է ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար գումարի չափով:

Երբ Խումբը որոշում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո և երբ գնահատում է սպասվող պարտքային վնասը, այն դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է թե՛ քանակական և թե՛ որակական տվյալները, ինչպես նաև Խմբի նախկին փորձի և պարտքի հիմնավորված գնահատման վրա հիմնված վերլուծությունը և ներառում է հեռանկարի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

Խումբը ենթադրում է, որ տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի էական աճ, եթե այն ավելի քան 365 օր ժամկետանց է:

Խումբը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով պարտականությունները չեն կատարվել, եթե՝

- (i) հավանական չէ, որ փոխառուն ամբողջությամբ կկատարի պարտքի հետ կապված իր պարտականությունները, եթե Խումբը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (վերջինիս առկայության դեպքում), կամ
- (ii) ֆինանսական ակտիվն ավելի քան 365 օր ժամկետանց է:

Ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է այն սպասվող պարտքային վնասը, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման բոլոր հնարավոր դեպքերի արդյունքում ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է սպասվող պարտքային վնասի այն մասը, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման այն դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում (կամ ավելի կարճ ժամկետի ընթացքում, եթե գործիքի ակնկալվող գործողության ամբողջ ժամկետը պակաս է 12 ամսից):

Սպասվող պարտքային վնասի գնահատման ժամանակ դիտարկվող առավելագույն ժամկետն իրենից ներկայացնում է առավելագույն պայմանագրային ժամկետը, որի ընթացքում խումբը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի:

Սպասվող պարտքային վնասի չափում

Սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացում է պարտքային վնասի հավանականությունից ելնելով կշռված պարտքային վնասի գնահատականը: Պարտքային վնասը չափվում է որպես բոլոր պակասող դրամական միջոցների ներկա արժեք (այսինքն՝ որպես տարբերություն այն դրամական միջոցների հոսքերի միջև, որոնք խումբը պետք է ստանա պայմանագրի համաձայն, և որոնք ակնկալում է ստանալ):

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ խումբը գնահատում է անորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերն արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը համարվում է արժեզրկված, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի գծով գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկված լինելու վկայությունը ներառում է հետևյալ դիտարկելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, այդ թվում՝ պարտականությունների չկատարումը կամ վճարման ավելի քան 180 օր ուշացումը,
- Խմբի կողմից փոխառության կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը խումբն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- փոխառուի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորումը կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Սպասվող պարտքային վնասի ներկայացումը համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Անորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների վնասի գծով պահուսառը նվազեցվում է այդ ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում, եթե խումբը չունի ողջամիտ հիմքեր ակնկալելու ֆինանսական ակտիվի ամբողջական կամ մասնակի փոխհատուցումը: Խումբը չի ակնկալում դուրս գրված գումարների եական փոխհատուցում: Այնուամենայնիվ, դուրս գրված ֆինանսական ակտիվները կարող են դեռևս հանդիսանալ կատարողական գործողությունների առարկա՝ հասանելիք գումարների փոխհատուցման հետ կապված Խմբի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

Անորոշիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն այս ակտիվները դիտարկում է արժեզրկման վկայության առանձին և հավաքական հիմունքներով: Բոլոր առանձին վերցված նշանակալի ակտիվները գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից՝ առանձին հիմունքով: Արժեզրկման առանձին վկայություն չհայտնաբերելու դեպքում, այս ակտիվները գնահատվում է հավաքական հիմունքով՝ տեղի ունեցած, սակայն չբացահայտված արժեզրկման վկայություն հայտնաբերելու նպատակով:

Ակտիվները, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն, գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից հավաքական հիմունքով՝ խմբավորելով ռիսկի համանման բնութագրերով ակտիվները:

Հավաքական արժեզրկումը գնահատելիս Խումբը դիտարկում է փոխհատուցման ժամկետների և կրած վնասի գումարի նախորդ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը և կատարում է ճշգրտում, եթե ընթացիկ տնտեսական և վարկավորման պայմանները թույլ են տալիս, որպեսզի փաստացի վնասն ավել կամ պակաս լիներ նախկինում առկա միտումներով առաջարկվողներից:

Արժեզրկումից կորուստը հաշվարկվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով զեղչված դրամական միջոցների գնահատված սպագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Կորուստի գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ պահուստային հաշվում: Եթե Խումբը գտնում է, որ չկա ակտիվը փոխհատուցելու իրատեսական հնարավորություն, համապատասխան գումարները դուրս են գրվում: Եթե հետագայում տեղի ունեցած զեղչը հանգեցնում է արժեզրկումից կորուստի նվազեցմանը և այդ նվազեցումը կարելի է անկողմնակալորեն վերագրել արժեզրկման ճանաչումից հետո տեղի ունեցած զեղչին, ապա արժեզրկումից կորուստի գումարի նվազեցումը հակադարձվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով:

3.11 Վարձակալություն

Երբ Հնկերությանն են փոխանցվում վարձակալված ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները (ֆինանսական վարձակալություն), ակտիվը համարվում է անմիջականորեն գեղված ակտիվ: Սկզբնապես որպես ակտիվ ճանաչված գումարը վարձակալված գույքի իրական արժեքի և վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարվելիք նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքի գումարներից փոքրագույնն է: Համապատասխան վարձակալական պարտավորությունը ներկայացվում է որպես պարտավորություն: Վարձակալության վճարները բաղկացած են երկու բաղադրիչից՝ մայր գումարից և տոկոսավճարներից: Տոկոսավճարների բաղադրիչը արտացոլվում է Համախմբված համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, և հաշվարկվում է ներկայացնելով վարձակալության պարտավորության հաստատուն մասը: Մայր գումարի բաղադրիչը նվազեցնում է փոխատուին վճարվելիք գումարի հաշվեկշիռը:

Երբ վարձակալված ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները չեն փոխանցվում Հնկերությանը (գործառնական վարձակալություն), Պայմանագրի կնքման ժամանակ Խումբը գնահատում է, թե արդյո՞ք պայմանագիրը վարձակալական է կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը վարձակալական է կամ պարունակում է վարձակալության իրավունք, եթե այն փոխանցում է, փոխհատուցման դիմաց, հիմքում ընկած ակտիվի օգտագործումը տվյալ ժամանակահատվածում վերահսկելու իրավունքը: Ստուգելու համար, թե արդյո՞ք պայմանագիրը փոխանցում է առանձնացված ակտիվի օգտագործումը վերահսկելու իրավունքը, Խումբն օգտագործում է ՖՀՄՍ 16-ի վարձակալության սահմանումը:

Խումբը որպես վարձակալ

Խումբը կիրառում է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների:

վարձակալությունների: Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար, և օգտագործման իրավունքով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են հիմքում ընկած ակտիվներն օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ

Խումբը ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ակտիվներ վարձակալության սկզբնական ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կլինի օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկման կորուստները, և ճշգրտվում են վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափման պարագայում: Օգտագործման իրավունքով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է վարձակալության գծով ճանաչված պարտավորությունների գումարը, սկզբնական ուղղակի ծախսումները, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձակալության վճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության իրախուսավճարներ: Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը խելամոռեն համոզված է, որ ձեռք կբերի վարձակալված ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունքը պարմանագրի ավարտին, օգտագործման իրավունքով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից և վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք իրախուսավճար, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և գումարներ, որոնք ակնկալվում է, որ կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման զինը, երբ Խումբը խելամոռեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է Խմբի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխուն վարձավճարները, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

Վարձավճարների ներկա արժեքի հաշվարկման ժամանակ Խումբն օգտագործում է վարձակալության սկզբնական ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և եվազեցվում է կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ էության հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

Խումբը բացառում է օգտագործման իրավունքով ակտիվների, ինչպես նաև կարճաժամկետ վարձակալության և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչումը: Խումբը ճանաչում է այդ վարձակալությունների հետ կապված վարձավճարները որպես ծախս գծային հիմունքով, վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

3.12 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Հնկերությունը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի ընթացիկ իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որը հնարավոր է արժանահավաստրեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են ակնկալվող դրամական միջոցների սպազա հոսքերը գեղչելով հարկումից առաջ այն դրույքով, որն արտացոլում է տվյալ շուկայում փողի ժամանակախին արժեքը և այդ պարտավորությանը հասուկ ռիսկերը: Զեռչի ծախսագրումը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

3.13 Բաժնետիրական կապիտալ

Հնկերության կողմից թողարկված բաժնեմասեր, որոնք հաշվառվում են անվանական արժեքով:

3.14 Շահագրծիներ

Շահագրծիները ճանաչվում են որպես պարտավորություն՝ դրանց հայտարարման ժամանակաշրջանում:

3.15 Համեմատական տվյալներ

Անհրաժեշտության դեպքում համեմատական տվյալները ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա ներկայացման փոփոխություններին համապատասխանելու համար:

4. ՆՈՐ ԵՎ ՎԵՐԱՆԱՅՎԱԾ ՍՏԱՆԴԱՐՏՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել:

Հնկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը: Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Հնկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Հնկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումներ (ՖՀՄՍ 3-ի փոփոխություններ)
- ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» և ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» փոփոխություններ
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՄՍ 1-ի և ՖՀՄՍ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ):

5. ՀԱՍՈՒՅԹ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Ապրանքների վաճառքից	6,050,648	4,376,204
Ծառայությունների մատուցումից	93,908	245,307
	<u>6,144,556</u>	<u>4,621,511</u>

6. ՎԱՃԱՌՔԻ ՌՔՆԱՐԺԵՔ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Լյուքեր	2,801,232	2,709,931
Ձեռքբերված ծառայություններ	1,703,266	843,743
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	358,153	130,141
Մաշվածություն	9,378	9,421
	<u>4,872,029</u>	<u>3,693,236</u>

7. ԻՐԱՑՄԱՆ ԾԱԽՄԵՐ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Ինֆորմացիոն ծառայություն	60,494	35,230
Գովազդի և մարկետինգի ծախսեր	39,135	36,454
Վարձավճարներ	22,420	53,226
Տրանսպորտային ծախսեր	29,657	69,227
Փոխհատուցում աշխատակիցներին	330,581	67,746
Լիզինգի ծախսեր	18,408	30,903
Մաշվածություն	7,450	4,264
Ապահովագրական ծախսեր	2,469	4,296
Այլ ծախսեր	4,592	1,890
	<u>515,206</u>	<u>303,236</u>

8. ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԾԱԽՄԵՐ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	351,303	415,143
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	37,384	21,106
Բանկային ծախսեր	126,472	19,255
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	27,761	14,594
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	4,428	3,274
Մաշվածության և անորտիզացիայի ծախսեր	45,846	24,372
Ակտիվի օգտագործման իրավունքի անորտիզացիա	17,792	-
Վարձակալություն	36,608	-
Տրանսպորտային ծախսեր	15,751	-
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	19,947	4,573
Չփոխհատուցվող հարկեր	3,929	8,290
Այլ ծախսեր	38,287	1,189
	<u>725,508</u>	<u>511,796</u>

9. ԱՅԼ ԵՎԱՄՈՒՏ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրումից եկամուտ	70,995	86,007
Պարտքային կորուստների գծով պահուստի հակադարձում	51,835	-
Շահաբաժիններից եկամուտ	-	24,619
Այլ	11,278	5,023
	<u>134,108</u>	<u>115,649</u>

10. ԱՅԼ ԾԱԽՄԵՐ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Հատկացումներ արձակուրդայինի պահուստին	-	28,332
Դեբիտորական պարտքերի դուրսգրման (արժեզրկման) ծախսեր	-	62,510
Երաշխիքային սպասարկման պահուստի գծով ծախսեր	13,153	-
Այլ ծախսեր	27,275	8,729
	<u>40,428</u>	<u>99,571</u>

11. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԾԱԽՄ, ԶՈՒՏ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
<i>Ֆինանսական ծախս</i>		
Վարկերից տոկոսային ծախսեր	65,407	40,541
Վարձակալության գծով տոկոսային ծախսեր	10,361	-
	<u>75,768</u>	<u>40,541</u>
<i>Ֆինանսական եկամուտ</i>		
Բանկային հաշիվներից տոկոսային եկամուտ	14,539	3,485
Ավանդից տոկոսային եկամուտ	13,359	3,052
	<u>27,898</u>	<u>6,537</u>
<i>Ֆինանսական ծախս, գուտ</i>	<u>47,870</u>	<u>34,004</u>

12. ԵԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՄ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	21,989	36,823
Հետաձգված հարկի գծով փոխհատուցում (ծանոթագրություն 14)	(17,509)	(5,100)
	<u>4,480</u>	<u>31,723</u>

Արդյունավետ հարկային դրույթաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2023թ.		<i>(նախորդ տարի)</i>	
	2023թ.	Արդյունավետ հարկային տոկոսադրույք (%)	2023թ.	Արդյունավետ հարկային տոկոսադրույք (%)
Շահույթ մինչև հարկումը (տամաձայն ՖՀՄՍ-ների)	43,153		120,032	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2022թ.՝ 18%)	7,768	18.00	21,606	18.00
(Չհարկվող եկամուտ)/ չնվազեցվող ծախսեր, գուտ	(3,288)	(7.62)	10,117	8.43
Շահութահարկի գծով ծախս/(վոյսհատուցում)	4,480	10.38	31,723	26.43

13. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական, ստեղծական գույք, գործիքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Օգտագործման իրավունքի գնով սկսելով	(հազար դրամ)
						Ընդամենը
Մեքենական արժեք						
1 հունվարի 2022թ.	12,984	30,658	54,537	31,082	-	129,261
Ավելացում	8,186	-	1,100	81,410	-	90,696
Օտարումներ/Խուրացումներ	(1,107)	(6,908)	-	(485)	-	(8,500)
2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,063	23,750	55,637	112,007	-	211,457
Ավելացում	161,091	44,721	26,902	10,822	89,252	332,788
Օտարում/Խուրացում	(23,693)	-	-	-	-	(23,693)
2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	157,461	68,471	82,539	122,829	89,252	520,552
Մաշվածություն						
1 հունվարի 2022թ.	12,025	8,882	15,643	7,460	-	44,010
Տարեկան մաշվածություն	4,550	4,490	14,044	10,545	-	33,629
Օտարումներ/Խուրացումներ	(1,107)	(2,762)	-	(192)	-	(4,061)
2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,468	10,610	29,687	17,813	-	73,578
Տարեկան մաշվածություն	22,191	7,158	7,693	3,921	17,792	58,755
Օտարում/Խուրացում	(2,125)	-	-	-	-	(2,125)
2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	35,534	17,768	37,380	21,734	17,792	130,208
Զուտ հաշվեկշռային արժեք						
31 դեկտեմբերի 2022թ.	4,595	13,140	25,950	94,194	-	137,879
31 դեկտեմբերի 2023թ.	121,927	50,703	45,159	101,095	71,460	390,344

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 68,293 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցներ՝ սարքավորումներ, գրավարկից են բանկերում դրված ապահովման միջոց:

Հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ.

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2023թ.	2022թ.
Վաճառքի ինքնարժեք	9,378	9,121
Վարչական	41,927	20,244
Իրացման	7,450	4,264
	58,755	33,629

14. ՀԵՏԱԶԳՎԱԾ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2023թ.	2022թ.
Տարեկգրի մնացորդ	12,798	7,698
Ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված (տե՛ս ծանոթագրություն 12)	17,509	5,100
Տարեվերջի մնացորդ	30,307	12,798

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շարժ

	<i>(հազար դրամ)</i>		
	2022	Ֆինանսական արդյունքով ճանաչում	2023
Զօգտագործված արձակուրդայինի գծով պահուստ	12,798	9,577	22,375
Անհուսալի դերիտորական պարտքերի գծով պահուստ	-	5,564	5,564
Երաշխիքային սպասարկման գծով պահուստ	-	2,368	2,368
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	12,798	17,509	30,307
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	12,798	17,509	30,307

	<i>(հազար դրամ)</i>		
	2021	Ֆինանսական արդյունքով ճանաչում	2022
Զօգտագործված արձակուրդայինի գծով պահուստ	7,698	5,100	12,798
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	7,698	5,100	12,798
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	7,698	5,100	12,798

15. ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ ԶԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

Կազմակերպություն	2023թ.		Գումար <i>(հազար դրամ)</i>	2022թ.	
	Բաժնետոմսերի քանակ, բաժնեչափ (%)	Կազմակերպության հետ կապված ընդհանուր արժեքը		Բաժնետոմսերի քանակ, բաժնեչափ (%)	Կազմակերպության հետ կապված ընդհանուր արժեքը
Հայկլոնտմբանկ ԲԲԸ	25,076	6,338 հատ բաժնետոմս	14,725	823 հատ բաժնետոմս	
Այ Թի Սի ՍՊԸ	570	19% բաժնեմասեր	570	19% բաժնեմասեր	
Ռեպ Քառ ՍՊԸ	673	19% բաժնեմասեր	673	19% բաժնեմասեր	
Սոլար-5 ՍՊԸ	4	19% բաժնեմասեր	4	19% բաժնեմասեր	
	26,322		15,972		

16. ՊԱՇԱՐՆԵՐ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Ապրանքներ պահեստում	358,542	3,128
Անավարտ արտադրություն Հուսք և կյութեր	2,854	1,906
	1,055,233	1,351,866
	1,416,629	1,356,900

17. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ և ԱՅԼ ԴԵԲԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Դերխտորական պարտքեր վաճառքների գծով	507,449	826,827
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(10,675)	-
Այլ դերխտորական պարտքեր	161,302	138
	658,076	826,965
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Տրված կանխավճարներ	382,136	176,653
Դերխտորական պարտքեր հարկերի գծով	27,801	1,592
	409,937	178,245
	1,068,013	1,005,210

Դերխտորական պարտքերի իրական արժեքները հավասար են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

18. ԺԱՄԿԵՏԱՅԻՆ ԱՎԱՆՆԵՐ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Արժույթ		
ՀՀ դրամ	70,002	48,062
	70,002	48,062

Ավանդների պայմաններն ու ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Բանկի անվանում	Ավանդի մար զումար	Արժույթ	Ավանդի վերադարձման ամսաթիվ	Տարեկան %	Ավանդի մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ. (հազար դրամ)	
					Մայր գումար	Հաշվեկրկած %
Արևմտաբանկ ՓԲԸ	5,057,000	ՀՀ դրամ	15/03/2024թ.	8.25%	5,057	88
Արևմտաբանկ ՓԲԸ	20,000,000	ՀՀ դրամ	15/01/2025թ.	9.75%	20,000	791
Արևմտաբանկ ՓԲԸ	40,415,000	ՀՀ դրամ	20/02/2025թ.	10.50%	40,415	3,651
					65,472	4,530

19. ՊԱՀԱՆՔՆԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

Շեկերությունն իրականացնում է ապառիկ վաճառքներ, որոնց ապահովման համար «Հայեկոնոմբանկ» ՓԲԸ-ում Շեկերության հաշվարկային հաշվում առկա 10,000 հազար դրամ մնացորդը ստեղծվել է:

20. ՄԱՑՈՐԴՆԵՐ ԴՐԱՄԱՐԿՂՈՒՄ և ԲԱՆԿԵՐՈՒՄ

	(հազար դրամ)	
	2023թ.	2022թ.
Կանխիկ միջոցներ	3,901	5,201
Բանկային հաշիվներ	6,212	5,086
	<u>10,113</u>	<u>10,287</u>

21. ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ

2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կանոնադրական կապիտալը կազմել է 50,000 ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 50,000 ՀՀ դրամ): Կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է 1,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 50 բաժնեմասից: Ընկերության միակ մասնակիցն է ՀՀ քաղաքացի Հայկ Վալերիկի Շեկյանը:

22. ՎԱՐԿԵՐ և ՓՈՒՍԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	(հազար դրամ)	
	2023թ.	2022թ.
Ոչ ընթացիկ		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	351,380	74,547
Երկարաժամկետ փոխառություն	498,438	204,519
	<u>849,818</u>	<u>279,066</u>
Ընթացիկ		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	341,287	280,691
Կարճաժամկետ փոխառություն	7,700	48
	<u>348,987</u>	<u>280,739</u>
	<u>1,198,805</u>	<u>559,805</u>

Վարկերի ու փոխառությունների պայմաններն ու ժամկետները ներկայացված են ստորև.

	Արժույթ	Մարման տարի	Անվանական տոկոսադրույք	(հազար դրամ)	
				2023թ.	2022թ.
Գրավով ապահովված բանկային վարկ (վարկային գիծ)	ՀՀ դրամ	03.10.23	12.50%	45,500	28,600
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	20.02.24	13.50%	19,512	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	16.10.25	13.75%	58,200	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	19.02.24	9.50%	5,246	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	15.04.24	9.00%	9,720	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	15.04.24	9.00%	11,108	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	15.05.24	9.00%	9,511	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	15.05.24	9.00%	4,323	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	21,587	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	2,746	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	21,972	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	10,686	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	6,850	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	15,283	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	24.05.24	9.25%	16,991	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	18.11.24	9.25%	17,478	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	24.05.24	9.25%	24,287	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	19.02.24	9.50%	29	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	15.04.24	9.00%	50	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	15.04.24	9.00%	58	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	15.05.24	9.00%	49	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	15.05.24	9.00%	22	-

Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	115	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	15	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	117	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	57	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	36	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	23.07.24	9.25%	84	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	24.05.24	9.25%	90	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	18.11.24	9.25%	93	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	24.05.24	9.25%	117	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	11.05.26	8.50%	344	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	20.02.24	13.50%	151	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	16.10.25	13.75%	319	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	16.05.24	13.50%	1,243	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	16.05.24	13.50%	160,000	-
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	20.03.23	8.50%	-	2,010
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	14.05.27	8.50%	70,280	87,312
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	01.11.23	13.00%	-	20,000
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	27.11.23	12.50%	-	38,941
Գրավով ապահովված բանկային վարկ (ռեբրոյաֆս)	ՀՀ դրամ	16.10.23	11.50%	-	25,377
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	31.03.23	8.50%	-	15,156
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	27.04.23	8.50%	-	8,800
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	19.05.23	8.50%	-	5,035
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	19.05.23	8.50%	-	6,714
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	20.06.23	9.75%	-	4,024
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	04.07.23	9.75%	-	15,737
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	26.07.23	9.75%	-	10,504
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	15.09.23	10.25%	-	17,058
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	15.09.23	10.25%	-	14,539
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	18.10.23	10.50%	-	9,576
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	18.10.23	10.50%	-	5,283
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	16.11.23	10.00%	-	14,473
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	20.12.23	9.50%	-	3,541
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	20.12.23	9.50%	-	13,775
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	18.10.24	14.00%	-	8,783
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	18.10.24	14.00%	158,398	-
Չապահովված փոխառություններ	ՀՀ դրամ	23.12.30	-	506,138	204,567
			անսովոր	1,198,805	559,805

23. ԱՌԵՎՏՏՐԱՅԻՆ և ԱՅԼ ԿՐԵՂԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

	2023թ.	2022թ. (նախորդ տարի)
Կրեդիտորական պարտքեր ձեռքբերումների գծով	482,963	277,409
Մտացված կանխավճարներ	882,676	1,458,801
Վճարվելիք հարկեր և պարտադիր վճարներ	104,913	76,913
Չվճարված արձակուրդայինի պահուստ	124,308	71,098
Երաշխիքային սպասարկման գծով պահուստ	13,153	-
Պարտավորություններ աշխատակիցներին	2,212	1,009
Այլ	3,005	-
	1,613,230	1,885,230

24. ՀԵՏՀԱՇՎԵԿՇՈՒՄԻՆ ԻՐԱՆԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2024թ. վնասվածի 9-ին վրաստանում գրանցվել է «Չիխարեն» ՄԴԸ-ն, որտեղ Հնկերությունը ձեռք է բերել 90 տոկոս մասնաբաժին: Նորաստեղծ ընկերությունը ներգրավված է հոգմային Անրզնտիկայի ոլորտում:

2024թ. մարտի 27-ին վրաստանում գրանցվել է «Շտիգեն Գրուպ» ՄԴԸ-ն, որտեղ Հնկերությունը ձեռք է բերել 80 տոկոս մասնաբաժին: Նորաստեղծ ընկերությունը ներգրավված է վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում:

25. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ԿԱՏԵԳՈՐԻԱՆԵՐԸ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Ֆինանսական ակտիվներ

	2023թ.	(նախորդ տարի) 2022թ.
<i>Անորոշված արժեքով չարժվող ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	658,076	889,475
Ժամկետային ավանդներ	70,002	48,062
Ներդրումներ չկատարված կազմակերպություններում	26,322	15,972
Տրամադրված փոխառություններ	48,741	16,370
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,000	10,000
Մուացորդներ բանկերում և դրամարկղում	10,113	10,287
	823,254	990,166

Ֆինանսական պարտավորություններ

	2023թ.	(նախորդ տարի) 2022թ.
<i>Անորոշված արժեքով չարժվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Վարկեր և փոխառություններ	1,198,805	559,805
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	488,180	278,418
Վարձակալություն	77,305	-
	1,764,290	838,223

26. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՈւՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Ֆինանսական զրոծիքներն օգտագործելիս Թուրք ենթացվում է հետևյալ ռիսկերին.

- Պարտքային ռիսկ
- Իրացվելիության ռիսկ
- Շուկայական ռիսկ

Վեկավարությունը լիովին պատասխանատու է Թուրքի ռիսկերի կառավարման համակարգի մշակման և վերահսկողության համար:

Թուրքի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Թուրքը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև վերահսկել ռիսկերի մաղարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը կանոնադր կերպով վերանայվում են շուկայական պայմանների ու Թուրքի զրոծունեության փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

1) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով կվազեն հաշվետու ամսաթվի դրույթամբ ստվա ֆինանսական ակտիվներից առաջացած սպասյա դրամային հոսքերը: Այս ռիսկն առաջանում է ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են սուսորային և այլ դերիվատիվային պարտքերը, տրված վախառությունները և բանկերում պահվող դրամական միջոցներն ու դրանց համարժեքները:

Խումբը որդեգրել է շաղաքակալություն ապահովելու, որ ապրանքի ու ծառայությունների վաճառքը կատարվի պատշաճ վարկային պատմություն ունեցող հաճախորդներին, և շարունակաբար վերանայում է իր դերիվատիվային պարտքերի իրավիճակը: Փոխառությունները տրամադրվում են կապակցված կոդմերիտ: Դրամային մնացորդները պահվում են վարկային պորտֆելի բարձր որակ ապահովող ֆինանսական հաստատություններում:

Պարտքային ռիսկի ազդեցությունը

Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքով: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը հաշվետու ամսաթվի դրույթամբ բերված է ստորև.

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Սուսորային և այլ դերիվատիվային պարտքեր	658,076	889,475
Ժամկետային ավանդներ	70,002	48,062
Ներդրումներ չկապակցված կազմակերպություններում	26,322	15,972
Տրամադրված վախառություններ	48,741	16,370
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,000	10,000
Ընթացիկ բանկային հաշիվներ	3,901	5,086
	817,042	984,965

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբը անկարող կլինի կատարել իր պարտավորությունները: Իրացվելիության ռիսկը առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Այդ անհամապատասխանությունը կարող է մեծացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը: Խումբն ունի պղպիսի կորուստների նվազեցմանն ուղղված ընթացակարգեր, որոնցից են բավարար դրամային միջոցներ և այլ բարձր իրացվելիության ընթացիկ ակտիվներ պահելը, ինչպես նաև համապատասխան վարկային միջոցների առկայությունը:

Մտքը ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը ներառյալ վառատված տոկոսավճարները հաշվետու ամսաթվի դրույթամբ:

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Հաշվեկշռային արժեք	Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր	(հազար դրամ)			
			Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5-10 տարի
Վարկեր և վախառություններ	1,198,805	1,298,467	188,379	445,837	163,321	500,930
Սուսորային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,613,230	1,613,230	5,217	1,378,792	167,067	62,154
	2,812,035	2,911,697	193,596	1,824,629	330,388	563,084

31 դեկտեմբերի 2022թ.

(հազար դրամ)

	Հաշվեկշռային արժեք	Պարանագրային դրամական միջոցների հոսքեր	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5-10 տարի
Վարկեր և փոխառություններ	559,805	606,344	87,967	208,192	76,266	233,915
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,885,230	1,885,230	77,922	1,736,210	71,098	-
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	21,788	21,788	-	21,788	-	-
	2,466,823	2,513,362	165,889	1,966,190	147,364	233,915

2) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկը Հնկերության եկամուտների կամ վերջինիս ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում՝ արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Արտարժույթի ռիսկ

Արտաժույթի ռիսկն արտարժույթի փոխարժեքների տատանման հետևանքով ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքների տատանման ռիսկն է: Հնկերությունը ենթարկվում է արտարժույթի ռիսկին այնքանով, որքանով չեն համապատասխանում Հնկերության ֆունկցիոնալ արժույթը և այն արժույթները, որոնցով արտահայտված են Հնկերության գործառնությունները, ակտիվներն ու պարտավորությունները: Արտաժույթի ռիսկը հիմնականում առաջանում է Հնկերության ներգրավված վարկերից, արտերկրյա վաճառքներից և ձեռքբերումներից, որոնք հիմնականում արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով, ՌԴ ռուբլով:

Ստորև ներկայացված է արտարժույթի ռիսկին Հնկերության ենթարկվածությունը.

31 դեկտեմբեր 2023թ.

	ԱՄՆ դոլար	(հազար դրամ) Եվրո
Ֆինանսական ակտիվներ		
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	-	-
	-	-
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	838,378	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	142,531	67,328
	980,909	67,328
Զուտ ենթարկվածություն	(980,909)	(67,328)

31 դեկտեմբեր 2022թ.

(հազար դրամ)

	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	10,139	8,771
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	109	-
	10,248	8,771
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	344,697	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	113,572	-

	458,269	-
Չուս ենթարկվածություն	(448,021)	8,771

Ջգայունության վերլուծություն

Ղեկավարների 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% արժևորումը (արժեզրկումը) ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման և շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ և հաշվի չի առնվում կանխատեսվող վաճառքների և գնումների ազդեցությունը:

10% արժևորում

(նազար դրամ)

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
Շահույթ/(վնաս)	98,091	44,802	6,733	(877)

10% արժեզրկում

(նազար դրամ)

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
Շահույթ/(վնաս)	(98,091)	(44,802)	(6,733)	877

Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը՝ առավելագույնիև հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով:

Ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է Խմբի կապիտալի պահանջները, որպեսզի ապահովի արդյունավետ ֆինանսական կառուցվածք՝ միաժամանակ խուսափելով ավելորդ պարտքերի առաջացումից: Այստեղ հաշվի են առնվում Խմբի՝ պարտքերի տարբեր դասերի ենթակայության մակարդակները: Խումբը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և ճշգրտումներ անում՝ հաշվի առնելով տնտեսական պայմանների փոփոխությունները և համապատասխան ակտիվների ռիսկի առանձնահատկությունները:

27. ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ

Ղեկավարությունը գտնում է, որ Խմբի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները մասնավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

28. ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ԴԵՂՔԵՐ

Գործարար միջավայր

Որպես զարգացող շուկայական տնտեսական համակարգ, Հայաստանը շարունակում է անցնել քաղաքական և տնտեսական վերափոխումներ՝ կապված կենտրոնացված պլանավորումից դեպի ազատ շուկա անցման հետ: Հայաստանը չի ավարտել զարգացած ինստիտուցիոնալ համակարգի և ենթակառուցվածքների ձևավորման գործընթացը, որոնք սովորաբար առկա են ավելի հասուն ազատ շուկայական տնտեսություններում:

Նման տնտեսություններում գործող ընկերությունների համար վերը նշվածը առաջացնում է արտաձին գործոնների, ինչպիսիք են հարկային վաղարարությունը, կապիտալի հոսքի վերահսկողությունը, արտարժույթի գործառնությունները, ձևականությունները, արտահանման / ներմուծման սակագները և այլն, շարունակական կամ երբեմն կարակ փոփոխությունների բնորոշ ռիսկ, այդ գործոնները կարող են

բացասաբար ազդել Խմբի հետագա ֆինանսական վիճակի և արդյունքների վրա: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, դեկավարությունը չի կարող արժանահավատորեն գնահատել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Հնկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Հնկերության դեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխան քայլեր է ձեռնարկում գոյություն ունեցող պայմաններում Խմբի կայունությունն ապահովելու համար:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են զարգացած շուկայական տնտեսություններում, Հայաստանում դեռևս այստեղ չեն կիրառվում:

Հարկեր

Հայաստանի հարկային համակարգին բնորոշ են օրենսդրության հաճախակի փոփոխությունները և Հարկային օրենսգրքի սխալ մեկնաբանությունից և գործնականում սխալ կիրառությունից բխող վիճաբանությունները:

Այդ հանգամանքները կարող են Հայաստանում գործող ընկերությունների համար ստեղծել հարկային ռիսկեր, ինչը բնորոշ է աշխարհի ցանկացած այլ զարգացող շուկայական տնտեսություններին: Դեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հիմնվելով կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական դրույթների և դատական որոշումների իրենց մեկնաբանության վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց գերակայության դեպքում ազդեցությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա կարող է զգալի լինել:

29. ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ ԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԿՈՂՄԵՐԻ ՇԵՏ

Խմբի կապակցված կողմերում ներառվում են նրա մասնակիցը և հիմնական ղեկավար անձնակազմը:

Ստորև ներկայացված են կապակցված կողմերի հետ կատարված գործարքներն ու մնացորդները:

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Գործարքներ		
<i>Մասնակից</i>		
Շահաբաժինների վճարում	4,610	-
Փոխառության ստացում	6,932,267	138,518
Փոխառության հետվերադարձ	6,580,170	162,924
<i>Հիմնական ղեկավար անձնակազմ</i>		
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	23,577	8,500
Մնացորդներ		
	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
<i>Մասնակից</i>		
Ստացված փոխառություն	578,189	201,919
<i>Հիմնական ղեկավար անձնակազմ</i>		
Չվճարված արձակուրդային	22,642	6,919